

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

SUOMEN JA VENÄJÄN VÄLISEN RAJA-ALUEYHTEISTYÖN RESURSSIT TURVATTAVA

Suomen ja Venäjän välille solmittiin vuonna 1992 lähialueyhteistyösopimus. Sopimuksen perusteella Suomen valtion budjetista myönnettiin vuosittain lähialueyhteistyörahoitusta, jonka jakamisesta ulkoasiainministeriön johdolla huolehtivat lukuisat ministeriöt. Kahden vuosikymmenen aikana Suomen valtion budjetista ohjattiin yhteistyöhankkeisiin noin 330 miljoonaa euroa, vuositasolla rahoitettiin noin kahtasataa yhteishanketta, merkittävimpinä aloina ympäristö- ja taloudellinen yhteistyö sekä sosiaali-, terveys- ja koulutussektorit. Lähialueyhteistyö laajeni koskemaan myös kansalaisjärjestöjen välistä yhteistyötä ja sillä pystyttiin aktivoimaan alueellista ja pienimuotoista yhteistyötä Suomen ja Venäjän välisellä raja-alueilla. Lähialueyhteistyön todettiin olleen kansainvälisesti katsottunakin poikkeuksellisen onnistunutta. Yhtenä tärkeänä tuloksena ovat toimivat yhteistyöverkostot lähes kaikilla hallinnonaloilla.

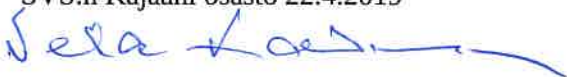
Suomen liittyttyä EU:hun mukaan tulivat myös EU-rahoitteiset interreg-, naapuruus- ja Tacis-ohjelmat ja viimeisessä vaiheessa CBC-ohjelmat. Tällöin katsottiin, että Suomen kansallinen lähialueyhteistyö korvataan EU-ohjelmien kautta rahoitettavalla yhteistyöllä. Suomen kansallinen lähialueyhteistyörahoitus ajettiin alas vuonna 2012.

EU:n raja-alueyhteistyöhön (CBC) Venäjän valtio on tasavertaisesti rahoittanut yhteistyöhankkeita. Näin hankkeiden vaikutukset ja hyödyt on pystytty ohjaamaan valtakunnanrajan molemmille puolille ja edistämään alueellista yhteistyötä.

EU:n CBC-ohjelmat on voitu pitää EU:n ja Venäjän välisten poliittisten ongelmien ulkopuolella. Tämä on kuitenkin heijastunut ohjelmärahoituksen vähenemiseen ja aikataulujen viivästymiseen. Käynnissä olevat kolme CBC-ohjelmaa 2014-2020 Suomen ja Venäjän välillä on suljettu ja uusia hankkeita ei enää rahoiteta. Ohjelmärahaa on ohjattu suuriin hankkeisiin, kuten rajainfraan. Kehittämishankkeilla on tuettu lähinnä yliopistojen ja tutkimuslaitosten keskinäistä yhteistyötä. Runsaasta hakijajoukosta ovat karsiutuneet kansalaisjärjestöjen ja pienten alueellisten toimijoiden yhteistyöhankkeet. Seuraavia EU-rahoitteisia raja-alueyhteistyöhankkeita rahoitetaan vasta uudella ohjelmakaudella 2021-2027, mikä käytännössä merkitsee vähintään viiden vuoden odotusta uusien hankkeiden käynnistymiselle.

SVS:n Kajaanin osaston toivomuksena on, että Kainuun liitto esittää Suomen tasavallan hallitusneuvottelijoille sekä Suomen ja Venäjän hallitusten väliselle komissiolle, että Suomen ja Venäjän välillä käynnistetään neuvottelut kahdenvälisen raja-alueyhteistyön jatkamiseksi periaatteella, että Suomen ja Venäjän valtiot osoittavat tähän vuosittain määrärahan, ja sitä varten muodostetaan ulkoasiainministeriöiden johdolla alueellinen yhteistyöelin, joka jakaa rahoitusta tärkeiksi katsomiin yhteistyöhankkeisiin raja-alueella. Erityinen huomio tulisi kiinnittää kulttuuri- ja kansalaisjärjestöjen välisen yhteistyön lisäämiseen maiden välillä.

SVS:n Kajaani osasto 22.4.2019

Vesa Kaikkonen
puheenjohtaja

Juhana Urpilainen
sihteeri

Jakelu:

Kainuun liitto
Euregio Karelia
Suomi-Venäjä-Seuran hallitus